

RĂZVAN NICULA

Răzvan Nicula (n. 1980), prozator, a debutat editorial în anul 2009 cu romanul *Nevermore sau Incursiune pe drumul spre Niciodată* (Digital Data).

În seria volumelor care au urmat într-un ritm susținut, se înscriu titlurile *Pedeapsa Cerului* (roman, Editura Detectiv, 2014, reeditare în 2019), *Din gândurile nopții* (eseuri și proză scurtă, Editura Betta, 2015), *Uitarea mea de mine* și *Abisuri* (versuri, respectiv, povestiri, Tracus Arte, 2017), precum și *Diagramele unor vieți risipite* și *Pedeapsa Cerului. Alter ego* (proză scurtă, 2018, respectiv, roman, Eikon, 2019), *Venerarium* (proză, Neuma, 2020), *Pe urmele pașilor mei. Povestiri psihoterapeutice* (Betta, 2021).

A primit Premiul pentru proză tânără al revistei *Luceafărul de dimineață* (2016) și Premiul pentru proză acordat de Filiala Alba-Hunedoara a Uniunii Scriitorilor din România la Colocviul Tinerilor Scriitori, ediția a XI-a (Alba Iulia, 2018). ■

RĂZVAN NICULA

Scurtă disecţie mitologică

Într-o noapte, cumva, m-am agăţat de o idee care la început mi s-a părut stupidă şi nedemnă de o atenţie deosebită. Pentru că în anumite momente este mai obositor să trăieşti cu tine însuţi decât să te ocupi de alţii, mi-am spus totuşi că încercarea moarte n-are. Probabil şi aici ar fi o discuţie, anume ori că încercarea privită ca o acţiune generală nu are moarte (nu se spune degeaba că omul este dator să încerce, deci încercarea este universală şi mereu prezentă), ori că o încercare anume, chiar eşuată, continuă să fiinţeze prezumându-i-se nu moartea, ci doar o amânare pentru o dată ulterioară. Şi ar mai fi ceva de spus, o anume continuare a vorbei – „încercarea moarte n-are, numai cine-ncearcă moare”. În consecinţă, obosind să mă suport

mereu, indiferent că ar fi zi sau noapte, mi s-a părut interesant să mă aplec asupra unei idei de încercare – indiferent de cât de prostească poate să pară.

Mai prostească decât a mea (şi automat considerând personajul mai prost decât mine) mi s-a părut zbaterea lui Orfeu, încercarea lui de a dribla – mai cu zel decât Messi în zilele lui bune – mersul lucrurilor, voia sorţii, rânduirile cereşti, viaţa, moartea şi alte atribute aplicabile bietei fiinţe umane. Cine vrea poate să mă contrazică, dar un om raţional ar spune că este o dovadă de prostie excesivă să te pui de-a curmezişul voinţei naturii şi să nu îi pricepi sau să refuzi să îi pricepi mesajele. Închipuindu-mi câteva dintre prostiile lui Orfeu, privindu-le cu ochii omului normal care sunt, aproape că mi-a venit să îl iau de urechi pentru obrăznicia lui şi pentru lipsa de ştiinţă. Pentru că orice om cu scaun la cap şi cu minţile la locul lor (mai puţin, deci, Orfeu) ar fi ştiut că acolo unde apare un şarpe dezastrul nu va întârzia să îl urmeze. Dezastrul prezumă eşecul – îl confirmă de fiecare dată, merge mână în mână cu el şi, îmi imaginez eu, chiar îşi şoptesc tandru, ca un cuplu de îndrăgostiţi, că nu pot exista unul fără celălalt. Iar semnul că acest cuplu de nedespărţit se apropie, nu poate fi altul decât şarpele – deci Orfeu, dacă nu ar fi fost fie necredincios, fie indolent, fie prost de-a dreptul, ar fi ştiut din legenda primilor oameni că şarpele a năruit Paradisul; şi a făcut-o cu atât de multă înţelepciune încât ne este pe vecie pierdut. Or, aşa cum se spune pe plaiurile noastre uneori, „să nu cumva să te muşte şerpele să faci aia sau cealaltă", acest Orfeu sărman întru duh ar fi trebuit să priceapă că femeia muşcată de reptila mai sus numită nu îi mai poate aduce nimic altceva decât urgie.

Aşa mă gândeam într-o noapte, scărpinându-mă, pe rând, când în cap când în barbă, încercând să înţeleg de ce încăpăţânarea omului – a unuia în special, a celorlalţi în general – ajunge să se însoţească în mod perfect cu prostia. Şi aşa cum a ales-o cândva pe Eva, şarpele şi-a ales cu acelaşi înalt profesionalism victima, pe Euridice, ştiind că în încercarea stupidă de a învinge sorţii Orfeu va oferi un spectacol tragic ieşit din comun. Unul pe care privindu-l, dacă ar fi avut mâini, s-ar fi apucat cu ele de burtă de

atâta râs. Deci, să mai spună cineva că şarpele nu este simbolul înţelepciunii şi omul exponentul ideal al prostiei!

Un avocat specializat în divorţuri, un adept al conspiraţionismului şi chiar cineva care ar fi cochetat cu profesia de detectiv particular l-ar fi sfătuit pe bietul Orfeu – nu îndrăznim să îi spunem onorabil – să îşi pună unele întrebări; spre exemplu: ce căuta Euridice în calea şarpelui, la horă, îmbrăcată în rochiţe vaporoase? Nu, departe de mine gândul de a stigmatiza femeia, dar pe firul logic al lucrurilor, în loc să se repeadă cu jalba înspre Infern, celebrul lăutar trebuia să-şi ridice anumite probleme.

Dar aici se impune o paranteză – şi dacă cineva s-ar întreba „păi de ce să se impună?" aş răspunde: „pentru că aşa vreau eu". Deşi s-a scurs mult timp de la întâmplare, deşi or fi fost unii care au aruncat cu tot felul de caracterizări – „cântăreţul trac", „minunatul (ca să nu zic mirobolantul) îndrăgostit", „efigia durerii" şi alte asemenea, trebuie spus că Orfeu, privit rece şi în mod radical, nu era altceva decât un lăutar. Un lăutar atât de lipsit de succes la femei încât se agăţa de unica, singura care îl iubise cu adevărat – poate nu pentru că ar fi avut talent, ci pentru că lăutarii, aşa cum se întâmplă şi azi, nu erau deloc muritori de foame. Ca o translaţie către vremurile actuale, înclin să cred că Orfeu nu era cu mult deosebit de vreun Guţă (căruia orice femeie cu bun simţ şi respect de sine nu i-ar arunca nici măcar o privire), pentru că, dacă ar fi fost un „rockstar", l-ar fi durut fix în chitară de excursia Euridicei în lumea umbrelor.

Or, ajungând în acest punct al raţionamentului nu se poate invoca decât – din nou! – prostia umană. La modul cât se poate de realist, după ce ar fi suferit o vreme, Orfeu putea să îşi spună foarte bine „nu-i nimic, are balta peşte". Doar că, în linie cu prostia fiinţei umane, care tinde să fie mai mult pesimistă, negativistă, mie îmi pare că Orfeu a gândit: „e o problemă, balta are numai broaşte". Indiferent de ce anume ar fi gândit cântăreţul trac, pentru că nu ne putem substitui lui decât cu imaginaţia, nu cu sufletul, noi, oamenii realişti, cei cu mintea ascuţită şi capabili să disecăm realitatea cu precizie de chirurg, suntem datori să îi înfierăm comportamentul. Şi nu numai pentru prostia de care a dat dovadă, ci şi pentru lipsă de cuviinţă.

Despre femei s-au scris biblioteci întregi şi probabil, dacă multe cărţi nu ar fi fost arse am fi ajuns să pretindem că le putem înţelege – deşi adevărul este că nici măcar ele, femeile, nu se înţeleg. Una din nedumeririle pe care am mai exprimat-o în multe alte ocazii este, însă, de ce sunt ele denumite, în anumite forme de exprimare, „sexul slab”. Oricât am încercat, nu am reuşit, mărturisesc, să înţeleg o asemenea expresie. Spre exemplu, mă gândesc, Euridice cu siguranţă şi-ar fi asumat statutul de văduvioară şi, chiar dacă nu s-ar fi putut muta la Windsor, şi-ar fi trăit cu mai multă sau mai puţină demnitate restul zilelor. Ceea ce, de altfel, este o dovadă de tărie şi de raţionalitate. Cu siguranţă nu s-ar fi dedat nici la pacte faustiene, nici la întreprinderi care să arunce morala în derizoriu. Orfeu, pe de altă parte, a încălcat legile esenţiale ale moralităţii, considerându-se mai presus de ceilalţi muritori şi arogându-şi dreptul la o a doua şansă, ignorând bunul mers al lucrurilor. Aşa îmi spun, dacă nu ar fi legile bunului simţ, cu toţii am face coadă la poarta Infernului ca să ne recuperăm morţii. Nu o facem, însă, pentru că în baza bunei noastre raţiuni înţelegem că trebuie să păstrăm neatins unul dintre cele mai mari mistere ale vieţii – moartea. Din Împărăţia morţilor se mai găsiseră temerari care să se întoarcă, deşi trebuie spus, nu prea aveau ce căuta acolo. Dar erau vii, nu descifraseră taina trecerii în nefiinţă precum Euridice care, întorcându-se sub razele calde ale soarelui, ar fi deconspirat misterul şi, cu siguranţă, nu ar fi pus ordine în dileme oferind răspunsuri, ci ar fi aruncat, mai degrabă, lumea în haos.

Închizând ochii, totuşi, la derapajele de la moralitate ale lui Orfeu, nu putem să nu ne declarăm stupefiaţi de prostia crasă de care dă dovadă. La câţiva paşi fiind de a îşi recupera iubita şi de a reaşeza temeliile lumii, în ciuda înţelegerii făcute pe tărâmul umbrelor, îşi aruncă privirea în spate. De ce?! De teamă să nu se fi pricopsit cu alta?! Întorcându-şi privirea, nu a mai putut decât să privească umbra Euridicei îndepărtându-se de el, dispărând în tenebrele în care îi era locul. Iar el, Orfeu, ieşind fără speranţă şi singur pe poarta Infernului, nu a mai avut altceva de făcut decât să se prăbuşească în genunchi pradă unei suferinţe cumplite. Ceea ce, de altfel, susţine validitatea zicalei din vechime: „unde nu

este cap, vai de picioare". Citisem cândva, de mult, despre un alt naiv care afirma că dacă i s-ar oferi un punct de sprijin ar răsturna lumea. Şi totuşi, Orfeu nu face altceva decât să îl contrazică şi să demonstreze că oricât ne-am strădui, suntem blestemaţi de divinitate; chiar şi când avem parte de tot ajutorul şi de toate circumstanţele favorabile pentru a stabili o nouă ordine în legile universului, reuşim să ne dăm cu stângul în dreptul mai ceva decât lotul echipei naţionale de fotbal. „Errare humanum est", ar spune unii, dar dacă nu ne caracteriza prostia, cu siguranţă noi eram aceia care i-am fi stăpânit pe zei!

Aş îndrăzni să susţin că a fi prost nu este o ruşine, atâta timp cât nu cauţi cu insistenţă să nu laşi nicio urmă de îndoială în această privinţă. Dar şi mai cutremurător este cazul în care prostia merge mână în mână cu lipsa de cuviinţă. Orfeu, căzut în braţele unei suferinţe atât de necruţătoare, în loc să se prăbuşească în(tre) braţele altei femei, sau între coapsele ei, sau în loc să îşi fi luat câmpii, să fi plecat pe pustie, să se facă sihastru – deşi e clar că nu îl ducea mintea să prezică Supraomul – se întoarse pe plaiurile natale. Unde, în loc să dea măcar în al doisprezecelea ceas dovezi de deşteptare, se apucă să facă tot soiul de nefăcute. În loc să zdrobească pe unde putea capete de şerpi, porneşte să cânte aşa de duios că până şi animalele sălbatice îi resimţeau suferinţa şi îşi uitau menirea. Plângeau pietrele, erodându-se, fărâmiţându-se atât de tare sub povara lacrimii încât, din nou, bunul mers al lumii părea ameninţat. Şi parcă nimeni nu îi mai lua în seamă sfidarea, şi toţi sufereau împreună cu el. Se mai gândea cineva în ce lumină îi pusese acest lăutar pe ceilalţi bărbaţi? Pentru că vedeţi, chiar şi după câteva mii de ani, o femeie mai pusă pe harţă ar putea în orice clipă să arunce la coşul de gunoi florile primite de la adoratorul ei şi, înfulecând dintr-o cutie de bomboane despre care ar pretinde că sunt expirate, ar spune: „Ia să faci bine să te duci după mine în Infern! Aaaa, nu vrei? Vezi, Orfeu ar fi făcut-o, aia iubire"! Orice gest, cât de romantic, făcut de orice îndrăgostit, ar păli în comparaţie cu atitudinea orfeică, atât astăzi cât şi atunci, şi poate ar fi fost mai bine să nu fie cântate niciodată asemenea isprăvi. Cât despre femeile acelea de atunci, ce să mai spunem?! Cu inimi slabe, cu suflete vibrânde,

cu ochi ascunzând lăcomia poftelor sub vălul compătimirii, ţeseau în cuprinsul nopţilor cine ştie ce fantezii de a fi salvate din singurătate de nefericitul lăutar (atrase de tristeţea sa, nu de omul în sine!), de a găsi o cât de mică ocazie pentru a i se abandona. Doar că el, Orfeu – şi aici intervine prostia împinsă dincolo de orice culme a lipsei de cuviinţă – nu era interesat de niciuna. El plângea o umbră şi cânta pentru ea, conferindu-i dimensiuni supranaturale în conştiinţa oricui ştie să asculte o poveste despre o iubire capabilă să tulbure rotirea obişnuită a lumii. Poate de aici şi furia aceea cumplită a bacantelor – ar fi şi aici de discutat mult despre orgoliul femeiesc legat de pieirea orfeică. Acele bacante care, ca vulturii olimpieni, se repeziră într-o clipă de delir şi îi sfâşiară trupul ca să îi roadă ficatul, aşa cum ficatul lor fusese ros de jignirea de a nu fi privite cum îşi doreau ele – ca femei, ca alternativă. Eu aşa i-aş spune fiului meu, dacă soarta mi-ar juca vreun renghi şi aş avea vreodată unul: „decât să mânii vreo femeie, mai bine du-te în cuşca leului şi, cu nonşalanţă, plezneşte-l zdravăn peste bot”. Sansele de supravieţuire ar fi mai mari… Dar să nu ne avântăm în divagaţii. Ultimul gest de prostie al lui Orfeu – şi ar spune unele – de necuviinţă, nu a fost suferinţa. De suferit suferim toţi, mai mult sau mai puţin, mai adânc sau mai la suprafaţă. El, însă, nu a ştiut (sau nu i-a păsat?!) că adevărată suferinţă trebuie gustată în tăcere.

*

Suntem vase de suflet purtate pe oceane vaste de senzaţie, de variile capricii ale sorţii. Cruntă soartă a avut Orfeu – ar spune unii. Dar raţiunea vine să contrazică şi să spună că şi-a făcut-o cu mâna lui. Încăpăţânarea de a ieşi din rândul lumii, de a ne poziţiona deasupra turmei nu poate să aducă nimic bun – doar moarte sau singurătate. Sau amândouă – moartea în singurătate. Asta trebuie spus, în primul rând, de orice om înzestrat cu bisturiul raţiunii – atât ca o ameninţare cât şi ca o concluzie. Sorţile ni le facem singuri, oricât de crude ar fi, şi probabil ar trebui să încetăm să aruncăm povara vinei pe himere şi închipuiri. Şi totuşi… M-am întrebat ce aş face dacă într-o clipă

de pierdere aş renunţa la capacitatea de a fi raţional. În definitiv nu raţiunea face lumea să se învârtă. Poate mi-ar fi teamă să mă dedau la asemenea acte – sunt prea mândru ca să o fac. Da, ştiu ce ar zice unii, prostia merge mână în mână cu mândria, şi Orfeu, dacă ar fi disecat aşa cum trebuie, ar fi unul dintre cele mai bune exemple. Şi totuşi, în istoria omenirii au rămas consemnate mai multe dovezi de nebunie decât de înţelepciune. Oare pentru că sunt proşti oamenii? Sau, poate, pentru că închistaţi în limitele raţiunii uităm să visăm? Atunci când ne pierdem capacitatea de a visa avem nevoie de nebunia altora. Nu numai pentru a evada din noi, ci şi pentru a înţelege că există o alternativă. De parcă s-ar mai întreba cineva care este prostia mai mare – să mori sfâşiat de bacante sau să te laşi impresionat de un mit care a străbătut mii de ani! Neobosit şi neuitat, pentru că noi, cei înzestraţi cu raţiune suntem într-atât de proşti, de vulgari şi de lipsiţi de curaj de a arunca în uitare istoria doar pentru a ne impune omenirii ceea ce am putea fi: propriul nostru mit! Ah, da, să nu uit… dar neîndrăznind, mereu avem posibilitatea şi puterea de a îi arunca în derizoriu pe cei care o fac.

Alter ego

Urmându-mi firul gândurilor, pe măsură ce mă apropiam de oraș, ajunsesem să-mi spun că Anders ar merita recunoștință. Sentimentul acesta nu le este străin nici măcar animalelor. Într-adevăr, el făcuse pace în interiorul meu. Și nu aveam de ce să mai refuz ideea că încetasem să fiu om. Remușcările pe care le simțeam în unele nopți, doar gândindu-mă că am ucis, întrebându-mă pe cine și pentru ce, nu trebuiau să fie ale mele. Nu aveau de ce să mă împovăreze. Remușcări să aibă aceia care au păcătuit. Eu eram cel care aducea o pedeapsă dreaptă și cugetul nu trebuia să-mi fie strivit de ticăloșiile lor.

Iar Anders procedase bine. Nu știu cât de mult se gândise să-mi provoace șocul despărțirii conștiente de umanitatea mea.

Dar eram sigur: știa foarte bine că nu putem să acceptăm lucrurile fără a le apropia de un precedent. De ceva conservat în noi. În memoria noastră. De când mă ridicasem de la masă, sfâșiaserăm amândoi, și eu, și fiara. Ea își sfâșiase victimele. Eu, bucata de carne cu care mă hrănisem. Și gustul ei fusese asemănător aceluia cu care mă trezeam în diminețile de după transformare când, în gura cleioasă, cuprinsă de gustul de sânge, mi se încleștau dinții. Abia acum amândoi, și eu și fiara, aveam amintiri comune. Deveneam unul. Am încercat să mă privesc obiectiv, ca pe o altă persoană, imaginându-mi cum arătam când mâncam. Mi-am amintit foamea, lăcomia cu care începusem să mănânc în timp ce Anders îmi vorbea. Părea asemănătoare cu aceea a fiarei – doar că în ea nu se simțea numai foamea, ci și pofta de a pedepsi. Gândurile îmi aduceau noi întrebări și ele nu mai aveau legătură nici cu trecutul, nici cu viitorul, nici cu toate lucrurile care, exterioare mie, nu prezentau relevanță. Întrebările mele se îndreptau, de data aceasta, spre mine. Eram dator să mă cunosc pe mine însumi. Să înțeleg ceea ce devenisem. Nu ce îmi spuneam că sunt, nici ce îmi închipuiam că sunt. Ceea ce devenisem într-adevăr. Și pentru asta, aveam nevoie de amintirile fiarei. De fapt, de amintirile mele.

Mă apropiasem de șosea și în depărtare se vedea poarta orașului. Aceeași prin care intrasem în Wolfärgern cu aproape o lună înainte, cu sufletul chircit de greutatea pe care mi se părea că o duc în spate. O clipă am ezitat, gândindu-mă să mă întorc spre castel. M-am răzgândit: am hotărât să intru în oraș, prin aceeași poartă, dar altfel. Sau altul. Cu capul sus, în pace cu mine. Dacă într-adevăr exista un motiv mai presus de înțelegerea mea pentru care mă aflam în aceste locuri, trebuia să pășesc prin acea poartă ca un cuceritor, nu ca un fugar. Gândul m-a înveselit. Atât de mult, încât am râs. A fost pentru prima oară când hârâitul animalic care îmi înlocuise râsul nu m-a înfiorat. Eu deveneam, în sfârșit, eu.

Pășeam pe dalele de piatră ale trotuarului ca și cum aș fi văzut pentru prima dată orașul. Priveam oamenii, priveam clădirile, observam detaliile aproape fără să le caut. Surâsul mi se contura triumfător pe buze. Mi se părea că îmi simt până și bucuria

incandescentă din priviri. Inspiram cu lăcomie aerul toamnei, ca și când abia atunci i-aș fi cunoscut aroma. Ziua fusese destul de răcoroasă și soarele, lipsit de putere, nu încinsese aerul. Predomina mirosul tare al pădurii, al muntelui. Nu mă deranja deloc că trebuia să se amestece cu mirosul de parfum greoi al trecătorilor. Simțeam și mirosul de piele. Îi priveam în ochi și, uneori, îmi închipuiam că datorită privirilor în care se pot citi multe, le simțeam până și mirosul gândurilor. Am început să-i împart, în joacă, în vinovați și nevinovați. Îl mai amenințam pe câte unul în gând: „Ești vinovat, dacă am venit pentru tine, Dumnezeu să te aibă în paza Lui". Și râdeam, în sinea mea, amenințarea părându-mi-se o glumă foarte bună. „Dumnezeu să-L aibă în pază chiar pe cel pe care m-a trimis să-l pedepsesc?! Ha!" Râdeam în sinea mea, copilărește, aproape fericit.

La un colț de stradă, peste acoperișurile clădirilor care o străjuiau, am văzut înălțându-se, impunătoare, turla unei biserici. „Ce mod mai bun de împăcare cu tine însuți decât spovedania?!" mi-am zis entuziasmat, căutând să-mi păstrez cât mai mult veselia. Mi-am închipuit că intru în biserică lăsându-mi bărbia în piept în semn de smerenie. Murmurând neauzit, din vârful buzelor, un salut ca un fel de rugăciune. Aș fi alunecat pe culoarul obscur dintre strane și m-aș fi oprit în fața altarului. Aș fi îngenunchiat, mi-aș fi făcut semnul crucii. Apoi, cu privirea ațintită asupra vreunui crucifix, mi-aș fi început mărturisirea. I-aș fi vorbit Lui, lui Dumnezeu, spunându-i că, în sfârșit, am găsit calea cea dreaptă. Că m-am împăcat cu mine. Că m-am împăcat cu El. I-aș fi spus că-mi place pacea care se așternea în mine. Cine ar fi fost mai în măsură să mă asculte?!

Dorind să-mi pun gândul în aplicare, am părăsit strada care ducea spre centrul orașului. Mă orientam după turla bisericii, cotind din când în când pe străduțe lăturalnice, tot mai aproape de ea. Deveneam nerăbdător. Și mi-am spus că este prima spovedanie pe care mi-o doresc cu adevărat. Prima în care cred cu adevărat. Spovedaniile în fața oamenilor nu au valoare. Spovedaniile în fața propriului sine sunt mult mai importante. Iar eu eram nerăbdător ca, sub privirea îngăduitoare a lui Dumnezeu, să vorbesc pentru prima oară cu mine, în numele meu.

Mirosul de lumânări mi se strecură în nări de departe. Și cel de tămâie. Cândva le uram, nu le puteam suporta. Acum eram decis să le accept, măcar pentru clipele în care urma să vorbesc cu cel care îmi conducea viața și pașii pe căile Sale necunoscute. Ritualic, mi se părea că mă duc să-mi înmormântez zbuciumul, să-l așez pentru priveghere chiar la picioarele crucii în fața lui Dumnezeu. Inima începuse să-mi bată mai tare. „Nu în fiecare zi ajungi să te împaci cu tine însuți", îmi spuneam și, ca să mă încurajez și mai tare, îmi închipuiam că acele vorbe îmi erau cântate, mai întâi cu glas de preot, ca o liturghie, apoi de un cor de voci îngerești. Și aș fi râs, dar nu am mai făcut-o, pentru că oricâtă fericire îmi aducea momentul, mi-l doream plin de solemnitate. M-am oprit câteva minute în piațeta ovală din care se putea intra în biserică. În mijlocul ei era amplasată o statuie care mi-a atras atenția. Un bărbat îmbrăcat în rasă călugărească, cu gluga acoperindu-i fața, stătea într-un genunchi, aplecat deasupra unor vreascuri, chinuindu-se parcă să le aprindă. Sperasem că voi găsi pe soclu vreun indiciu privind semnificația statuii, dar mă înșelasem. L-am ajutat, imaginar, să își aprindă focul după care tânjea. În nări îmi persista mirosul de tămâie și de lumânări. Un altfel de foc. Înainte să intru, am studiat atent ușa impunătoare prin care trebuia să trec ca să-mi găsesc împăcarea. Apoi, cu pleoapele strânse, am mai făcut câțiva pași, ca și cum m-aș fi născut din nou trecând pragul unei alte lumi. De fapt, lumea era aceeași, doar eu eram altul. Arcadele înalte ale bisericii, ecoul surd al pașilor, șirul de strane, răcoarea, mirosul, vitraliile colorate. Toate erau așa cum le mai văzusem, de multe ori, în multe locuri. Doar eu eram nou. Altul.

M-am îndreptat spre altar și am îngenuncheat. Era liniște. În mintea mea era liniște. O tăcere mormântală de parcă până și ultimul, cel mai slab dintre gânduri, îmi pierise. Nu știam ce să spun. Nu mai știam ce să-mi spun. Atât de mult îmi vorbisem, atât de multe îmi spusesem, încât, în fața lui Dumnezeu, rămăsesem fără cuvinte. M-am uitat la un crucifix mare, aurit, prins într-un suport rotund care îi păstra echilibrul. Christos și el, ca și în alte dăți în care îl văzusem, era bine echilibrat pe brațele crucii. Bărbia îi era lăsată în piept și, mi se părea, își privea cu atenție

picioarele. Deasupra capului său, cu litere aproape greu de distins, inscripția INRI. Iesus Nazarenus Rex Iudaeorum. Poate mă scruta pe sub sprâncene; pe sub coroana de spini. Sau poate întreaga lume era o viermuială pe care El o vedea doar privindu-și picioarele. Suportul crucifixului era aurit și el. Urmând pilda pe care mi-o inspira imaginea celui răstignit, mi-am îndreptat atenția spre picioarele sale. Mai jos, pe marginea suportului, nu mică mi-a fost mirarea să observ o gravură pe care nu o mai văzusem niciodată, pe niciun obiect de cult pe care îmi căzuseră ochii. O cruce care părea că luase foc și își deschisese brațele lăsându-se cuprinsă de limbile flăcărilor. Am încercat să interpretez semnul: pasiunea credinței, care încălzește sufletul credinciosului; poate focul iadului, care nu îi poate mistui pe cei sfinți; căldura iubirii lui Dumnezeu; îmbrățișarea speranței pe care nu o putem găsi decât suferind. Sau iubind. „Mai devreme sau mai târziu, și iubirea și speranța se transformă în suferință", mi-am spus, dar imediat am alungat acest gând. Mă rodea curiozitatea și mi-am propus să întreb pe oricine aș fi găsit prin preajmă. ■

(fragment din romanul *Pedeapsa cerului. Alter ego*, Eikon, 2019)